

MARIEHAMNS FÖRSAMLING

**Protokoll från
kyrkofullmäktiges sammanträde
4/2023**

**tisdagen den 7 november 2023
kl. 18.30– 21.09**

**Plats:
S.t Görans församlingshem**

MARIEHAMNS FÖRSAMLING

Kyrkofullmäktige

Nr 4/2022

Sammanträdesplats

S.t Görans församlingshem

PROTOKOLL

Kallelsedatum

31.10.2023

Sammanträdesdatum

07.11.2023

Klockslog

18.30-21.09

Sida

2

NÄRVARANDE

Andersson Ulla

Antbrams Kasimir

Beijar Christian

Donning Katarina

Flink Margareta

Gammals Bror

Johansson Ingemar

Juslin Birgitta

Kjeldsen Ann-Christina

Lindström Regina

Lindvik Malin

Ringvall Gerd

Sundback Elin

Sundblom Titti

Tikander Solveig

Westmark Teresa

Westmark Ulf-Peter

Widén Olof

Wikstrand Niclas

Wirta Inga-Britt

Avlägsnar sig under § 42 kl. 20.40

III suppleant

I suppleant

Avlägsnar sig under § 42 kl. 20.45

Kyrkofullmäktiges ordförande

ordinarie 17

suppleanter 3

21

FRÅNVARANDE

Alina Axa

Ehn Johan

Rehn Åsa

Sjöstrand Andreas

Waller Aino

ÖVRIGA NÄRVARANDE

Ekman-Byskata Stina

Lindholm Johan

Puska Mari

ekonomichef

personalsekreterare

kyrkoherde, kyrkorådets ordförande

PARAGRAFER 35-47

Protokolljusterarnas signaturer. Protokollet justerat den 09.11.2023

Ingemar Johansson

Margareta Flink

UNDERSKRIFTER

Olof Widén
ordförande

Tinca Björke
sekreterare

Ingemar Johansson
protokolljusterare

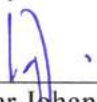
Margareta Flink
protokolljusterare

Protokollet framlagt till påseende i pastorskansliet i Mariehamn 09.11.2023 – 18.12.2023, intygar

Mari Puska
kyrkoherde

Protokolljusterarnas signaturer. Protokollet justerat den 09.11.2023

Ingemar Johansson

Margareta Flink

---

§ 35	Sammanträdet öppnas	3
§ 36	Laglighet och beslutförhet	3
§ 37	Val av protokolljusterare	3
§ 38	Sammanträdesarvoden för de förtroendevalda år 2024	3
§ 39	Kyrkoskattesats för räkenskapsåret 2024	5
§ 40	Meddelande om befrielse från förtroendeuppdrag – Åsa Rehn	6
§ 41	Kyrkorådets rapport till Kyrkofullmäktige rörande församlingens ekonomi per 31.08.2023	7
§ 42	Förslag till externbudget för Mariehamns församling år 2024 – diskussion	8
§ 43	Gravrättsavgifter för år 2024	11
§ 44	Intonation av orgel S:t Görans kyrka	15
§ 45	Ärenden för kännedom	17
§ 46	Besvärсанvisning	17
§ 47	Sammanträdet avslutas	17

---

§ 35 SAMMANTRÄDET ÖPPNAS

Kyrkoherde Mari Puska inleder med andakt. Kyrkofullmäktiges ordförande öppnar sammanträdet i S:t Görans församlingshem kl. 18.30.

§ 36 LAGLIGHET OCH BESLUTFÖRHET

Konstateras att kallelsen har varit uppsatt på församlingens anslagstavla från och med den 31 oktober 2023 och samma dag tillställts samtliga kyrkofullmäktiges medlemmar. Föredragningslista jämte bilagor har tillställts samtliga kyrkofullmäktiges medlemmar den 31 oktober 2023. Av kyrkofullmäktiges 23 ledamöter är 17 ordinarie och 3 suppleant närvarande. Sammanträdet förklaras lagenligt sammankallat och beslutfört.

§ 37 VAL AV PROTOKOLLJUSTERARE

FÖRSLAG:

Att justera dagens protokoll torde utses Ingemar Johansson och Margareta Flink. Protokolljustering sker torsdagen den 9 november 2023 kl. 12.00 på pastorskansliet.

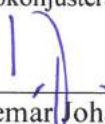
Kfmge 07.11.2023, § 37

BESLUT:

Enligt förslag.

Protokolljusterarnas signaturer. Protokollet justerat den 09.11.2023

Ingemar Johansson

Margareta Flink

Kr 15.11.2022, § 182

§ 38 SAMMANTRÄDESARVODEN FÖR DE FÖRTROENDEVALDA ÅR 2023

Kyrkofullmäktiges beslut, vilket tillämpats sedan år 2002, är att inga förhöjningar av sammanträdesarvodet utgår på grund av sammanträdeslängd.
Sammanträdesarvodena för tjänstemän regleras separat i kollektivavtalet.

EKONOMICHEFENS FÖRSLAG:

Kyrkorådet föreslår för kyrkofullmäktige följande:

Följande arvoden erläggs under år 2023 för förtroendevaldas sammanträden i församlingens förvaltningsorgan:

Mom.1

Kyrkofullmäktige, kyrkorådet, kyrkorådets ekonomiska sektion 65,00 €/sammanträde (under perioden år 2015-2022 61,00 €/möte).
Direktioner, kommissioner och valnämndens ledamöter 44,00 €/sammanträde.
Övriga sammankomster, 44,00 €/sammankomst. Dock erläggs arvoden för max. två övriga sammankomster per år (under perioden år 2015-2022 42,00 €/möte).

Mom.2

Till förtroendevald som avlägsnar sig från sammanträde och inte deltar i detsamma under minst hälften av den protokollförda totala sammanträdestiden, erläggs 1 mom. nämnt grundarvode sänkt med 50 %.
Till förtroendevald, vilken fungerar som ordförande för förvaltningsorgan, erläggs till medlem utgående grundarvode förhöjt med 50 %.

Till kyrkofullmäktiges ordförande och viceordförande erläggs för deltagande i kyrkorådets sammanträden samma arvode som till medlem i kyrkorådet.

Till kyrkorådets viceordförande och annan medlem i kyrkorådet erläggs för deltagande i kyrkofullmäktiges sammanträde arvode enligt samma grunder som till kyrkofullmäktige.

Till kyrkorådsmedlem, vilken på förordnande av kyrkorådet deltar i direktionens sammanträde, erläggs arvode enligt samma grunder som till medlem i direktion.

Protokolljusterarnas signaturer. Protokollet justerat den 09.11.2023

Ingemar Johansson

Margareta Flink

Därutöver erhåller kyrkofullmäktiges ordförande ett årsarvode om 810,00 € och kyrkorådets viceordförande erhåller ett årsarvode om 2 570,00 €.
Under den dag eller de dagar som valförrättningar pågår erhåller valnämndens ledamöter och valbiträden ett timmarvode om 17,00 €/timme. Dessa dagar erhåller valnämndens ledamöter inga sammanträdesarvoden.

BESLUT:

Kyrkorådet föreslår för kyrkofullmäktige följande:

Följande arvoden erläggs under år 2023 för förtroendevaldas sammanträden i församlingens förvaltningsorgan:

Mom.1

Kyrkofullmäktige, kyrkorådet, kyrkorådets ekonomiska sektion 65,00 €/sammanträde (under perioden år 2015-2022 61,00 €/möte).

Direktioner, kommissioner och valnämndens ledamöter 44,00 €/sammanträde.

Övriga sammankomster, 44,00 €/sammankomst. Dock erläggs arvoden för max. två övriga sammankomster per år (under perioden år 2015-2022 42,00 €/möte).

Mom.2

Till förtroendevald som avlägsnar sig från sammanträde och inte deltar i detsamma under minst hälften av den protokollförda totala sammanträdestiden, erläggs 1 mom. nämnt grundarvode sänkt med 50 %.

Till förtroendevald, vilken fungerar som ordförande för förvaltningsorgan, erläggs till medlem utgående grundarvode förhöjt med 50 %.

Till kyrkofullmäktiges ordförande och viceordförande erläggs för deltagande i kyrkorådets sammanträden samma arvode som till medlem i kyrkorådet.

Till kyrkorådets viceordförande och annan medlem i kyrkorådet erläggs för deltagande i kyrkofullmäktiges sammanträde arvode enligt samma grunder som till kyrkofullmäktige.

Till kyrkorådsmedlem, vilken på förordnande av kyrkorådet deltar i direktionens sammanträde, erläggs arvode enligt samma grunder som till medlem i direktion.
Därutöver erhåller kyrkofullmäktiges ordförande ett årsarvode om 810,00 € och kyrkorådets viceordförande erhåller ett årsarvode om 2 570,00 €.
Under den dag eller de dagar som valförrättningar pågår erhåller valnämndens ledamöter och valbiträden ett timmarvode om 17,00 €/timme. Dessa dagar erhåller valnämndens ledamöter inga sammanträdesarvoden.

Kfmge 07.11.2023, § 38

BESLUT:
Enligt förslag.

Kr 12.09.2023, § 114

§ 39 KYRKOSKATTESATS FÖR RÄKENSKAPSÅRET 2024

Beredning och tilläggsuppgifter:
Ekonomichef Stina Ekman-Byskata, tel.nr: 536129

I kyrkolagens 15 kap. 2 § stadgas att kyrkofullmäktige beslutar om inkomstskattesatsens storlek. Med kyrkoskatten täcks det belopp som utöver övriga inkomster behövs för att betala utgifterna enligt den budget kyrkofullmäktige godkänner årligen. Församlingens medlemmar deltar i finansieringen av församlingens och kyrkans uppgifter genom att betala kyrkoskatt. Inkomstskattesatsens storlek beslutas av kyrkofullmäktige till närmaste 0,05 procentenheter.

Inför varje räkenskapsår skall kyrkofullmäktige fastställa församlingens inkomstskattesats inför kommande räkenskapsperiod. Inkomstskatteprocenten skall meddelas skatteförvaltningen årligen i mitten av november. Kyrkofullmäktige fattar vid planerat sammanträde den 7 november beslut i ärendet.

Mariehamns församlings kyrkoskattesats innevarande räkenskapsår är 1,55 procent.

Driftkostnaderna fram till slutet av juli år 2023 var 55,6 procent av budget, vilket är lägre i jämförelse med samma tidpunkt föregående år då kostnaderna var 56,6 procent av budget.

Skatteintäkterna januari-augusti 2023 har inkommit högre (ca. 227 000 euro) än motsvarande period föregående år.

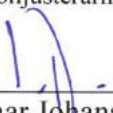
Barnkonsekvensanalys
Ingen påverkan.

EKONOMICHEFENS FÖRSLAG:

Att kyrkorådet beslutar föreslå för kyrkofullmäktige att kyrkoskattesatsen för räkenskapsåret 2024 förblir oförändrad enligt 1,55 procent.

Protokolljusterarnas signaturer. Protokollet justerat den 09.11.2023

Ingemar Johansson

Margareta Flink

BESLUT:
Enligt förslag.

Kfmge 07.11.2023, § 39

BESLUT:
Enligt förslag.

Kr 24.10.2023, § 124

§ 40   **MEDDELANDE OM BEFRIELSE FRÅN
FÖRTROENDEUPPDRAG – ÅSA REHN**

Beredning och tilläggsuppgifter:
Kyrkoherde Mari Puska, tel.nr: 536100

Åsa Rehn som år 2022 blev invald i Mariehamns församlings kyrkofullmäktige, har i augusti meddelat att hon flyttar från orten i september 2023.

Kyrkolagen 9 kap. 2 § 1 mom.: *Valbar till förtroendeuppdrag i en församling och i en kyrklig samfällighet är en för sin kristna övertygelse känd konfirmerad församlingsmedlem som har fyllt 18 år och som inte är omyndig. Valbarhetsåldern måste ha uppnåtts på valdagen.*

Kyrkolagen 9 kap. 4 § 1 mom.: *När en medlem i ett organ förlorar sin valbarhet under mandatperioden befrias han eller hon från förtroendeuppdraget.*

Det är hemorten som avgör vilken församling en person är medlem i. På grund av flytt från orten har Åsa Rehn förlorat sin valbarhet i Mariehamns församlings kyrkofullmäktige.

KYRKOHERDENS FÖRSLAG:

Kyrkorådet beslutar att föreslå för kyrkofullmäktige att Åsa Rehn konstateras befriad från sitt förtroendeuppdrag i Mariehamns församlings kyrkofullmäktige.

BESLUT:

Enligt förslag.

Kfmge 07.11.2023, § 40

BESLUT:

Kyrkofullmäktige konstaterar att Åsa Rehn är befriad från sitt förtroendeuppdrag i Mariehamns församling. Fullmäktige konstaterar vidare att Regina Lindström blir ny ordinarie medlem i Mariehamns kyrkofullmäktige.

Protokolljusterarnas signaturer. Protokollet justerat den 09.11.2023

Ingemar Johansson

Margareta Flink

Kr 24.10.2023, § 126

§ 41 KYRKORÅDETS RAPPORT TILL KYRKOFULLMÄKTIGE RÖRANDE FÖRSAMLINGENS EKONOMI PER 31.08 2023

Beredning och tilläggsuppgifter:
Ekonomichef Stina Ekman-Byskata, tel.nr: 536129

I församlingens ekonomistadga 21 § vilken berör rapportering framgår även att under budgetårets lopp skall rapporteras om ekonomin och verksamhetsmålen utfall. Budgeten är bindande för kyrkorådet gentemot kyrkofullmäktige på huvudtitelnivå. Bifogat föredragningslistan finns ekonomirapport per huvudtitelnivå 1.1 -31.8.2023 samt en utfallsjämförelse på resultaträkningsdelen.

Bilaga
1&3/§126/23

Per den 31.08 2023 kan rapporteras följande förändringar jämfört med budgeten.

-ersättning för företagshälsovård (de årliga ersättningarna som FPA betalar till församlingen bland annat för ordnandet av företagshälsovården) har ökat marginellt mer än budgeterat under huvudtitel 1, Förvaltning.

Kommentar

Vad gäller driftsbudgeten fram till 31.08 har renoveringen av bastubyggnaden på Lemböte lägergård klarstälts och en DUC (DataUnderCentral) har installerats och programmerats i huvudbyggnaden.

I investeringsbudgeten har fasadrenoveringen av prästgårdens västra, östra och norra fasad förverkligats under juni-juli. Till begravningsplatsen förverkligades köpet av en eldriven ståtruck. Priset underskred den budgeterade investeringskostnaden med ca 7 000 euro.

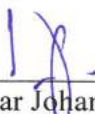
Kyrkoskatteinkomsterna per 31.8 2023 uppgick till 2 165 747,30 euro, vilket utgör 77,4 procent av den budgeterade skatteinkomsten år 2023 och 227 212,51 euro mer än motsvarande tidpunkt år 2022. För finansåret 2023 har inkomstskattesatsen för Mariehamns församling varit oförändrad på 1,55%.

EKONOMICHEFENS FÖRSLAG:

Kyrkorådet beslutar:

- Att på bokföringen baserade uppgifter om budgetutfallet på huvudtitelnivå enligt bilagor föreläggs kyrkofullmäktige.

Protokolljusterarnas signaturer. Protokollet justerat den 09.11.2023

Ingemar Johansson

Margareta Flink

—————
BESLUT:
Enligt förslag.

Kfmge 07.11.2023, § 41

BESLUT:
Kyrkofullmäktige antecknar budgetuppföljningen för kännedom.

Kr 24.10.2023, § 128

§ 42 FÖRSLAG TILL EXTERNBUDGET FÖR MARIEHAMNS FÖRSAMLING
ÅR 2024 - DISKUSSION

Beredning och tilläggsuppgifter:
Ekonomichef Stina Ekman-Byskata, tel.nr: 536129

Bilaga
5&6/§128/23

Bifogat föredragningslistan (bilaga 6) finns diskussionsförslaget till församlingens budget 2024 och verksamhets- och ekonomiplan 2025–2026, vilken upprättas med iakttagande av bestämmelserna i 6 kap. i kyrkolagen och kyrkoordningen. Bifogat finns även dispositionsplanerna på kostnadsställenivå (bilaga 5). För varje räkenskapsår skall senast i december nästföregående år antas en budget för församlingen. I samband med att budgeten godkänns skall kyrkofullmäktige dessutom godkänna en verksamhets- och ekonomiplan som gäller för minst tre år. Budgetåret är verksamhets- och ekonomiplanens första år. I budgeten och i verksamhets- och ekonomiplanen godkänns målen för församlingarnas verksamhet och ekonomi.

Diskussionsunderlaget skall ännu kompletteras med siffror för ekonomiplanåren 2025–2026.

Budgetförslaget bygger på en skattesats om 1,55 %.

FÖRVALTNING	Bokslut 2021	Bokslut 2022	BU 2023	Förslag 2024	2022-2024 Skillnad, €	2022-2024 Skillnad, %
Verksamhetsintäkter	38 534,62	10 647,35	8 250,00	8 450,00	-2 197,35	-20,64%
Verksamhetskostnader	-544 166,95	-576 030,29	-589 393,00	-597 890,00	-21 859,71	3,79%
ÅRSBIDRAG	-505 642,33	-565 382,94	-581 143,00	-589 440,00	-24 057,06	4,26%
Avskrivningar och nedskrivningar	-538,91				0,00	0,00%
Avskrivningar enligt plan	-78,59				0,00	0,00%
Avskrivningar av engångsnatur	-460,32				0,00	0,00%
RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	-506 181,24	-565 382,94	-581 143,00	-589 440,00	-24 057,06	4,26%
FÖRSAMLINGSVERKSAMHET						
Verksamhetsintäkter	158 416,17	161 687,55	192 700,00	29 740,00	-131 947,55	-81,61%
Verksamhetskostnader	-1 114 850,88	-1 166 519,85	-1 308 950,00	-1 153 570,00	12 949,85	-1,11%
ÅRSBIDRAG	-956 434,71	-1 004 832,30	-1 116 250,00	-1 123 830,00	-118 997,70	11,84%

Protokolljusterarnas signaturer. Protokollet justerat den 09.11.2023

Ingemar Johansson

Margareta Flink

MARIEHAMNS FÖRSAMLING

Kyrkofullmäktige

Nr 4/2022

Sammanträdesplats

S.t Görans församlingshem

PROTOKOLL

Kallelседatum

31.10.2023

Sammanträdesdatum

07.11.2023

Klockslag

18.30-21.09

Sida

15

RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	-956 434,71	-1 004 832,30	-1 116 250,00	-1 123 830,00	-118 997,70	11,84%
BEGRAVNINGSVÄSENDET						
Verksamhetsintäkter	67 432,62	100 952,08	71 800,00	57 900,00	-43 052,08	-42,65%
Verksamhetskostnader	-264 708,84	-254 916,25	-273 962,00	-289 760,00	-34 843,75	13,67%
ÅRSBIDRAG	-197 276,22	-153 964,17	-202 162,00	-231 860,00	-77 895,83	50,59%
Avskrivningar och nedskrivningar	-67 898,13	-49 510,70	-48 918,26	-56 660,00	-7 149,30	14,44%
Avskrivningar enligt plan	-67 394,91	-49 510,70	-48 918,26	-56 660,00	-7 149,30	14,44%
Avskrivningar av engångsnatur	-335,03				0,00	=
Nedskrivningar	-168,19				0,00	0,00%
RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	-265 174,35	-203 474,87	-251 080,26	-288 520,00	-85 045,13	41,80%
FASTIGHETSVÄSENDET						
Verksamhetsintäkter	142 458,58	526 483,31	137 850,00	143 850,00	1 391,42	-72,68%
Verksamhetskostnader	-780 115,31	-988 170,51	-1 081 824,00	-916 890,00	71 280,51	-7,21%
ÅRSBIDRAG	-637 656,73	-461 687,20	-943 974,00	-765 940,00	-128 283,27	65,90%
Avskrivningar och nedskrivningar	-198 390,84	-165 894,77	-165 079,66	-165 090,00	804,77	-0,49%
Avskrivningar enligt plan	-194 519,11	-165 894,77	-165 079,66	-165 090,00	804,77	-0,49%
Avskrivningar av engångsnatur	-3 367,16				0,00	0,00%
Nedskrivningar	-504,57				0,00	0,00%
RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	-836 047,57	-627 581,97	-1 109 053,66	-938 130,00	-102 082,43	12,21%
RESULTATRÄKNING						
Kyrkoskatteinkomster	2 700 160,95	2 672 686,36	2 798 000,00	2 798 000,00	125 313,64	4,69%
Statlig finansiering	228 252,00	231 648,00	235 000,00	238 000,00	6 352,00	2,74%
Beskattningskostnader	-33 122,17	-30 704,53	-32 000,00	-32 000,00	-1 295,47	4,22%
Avgift till kyrkans fond	-239 344,98	-246 730,98	-245 000,00	-248 000,00	-1 269,02	0,51%
Finansiella intäkter och kostnader	2 246,93	5 833,91	13 350,00	80 000,00	74 166,09	1271,29%
RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	2 658 192,73	2 632 732,76	2 769 350,00	2 836 000,00	203 267,24	7,72%
Investeringar	25 000,00	85 000,00	111 200,00	565 000,00		
Sammanlagt huvudtitlar						
Intäkter	3 337 501,87	3 709 938,56	3 456 950,00	3 355 940,00		
Kostnader	-2 976 309,13	-3 263 979,40	-3 531 129,00	-3 238 110,00		
Avskrivningar	-266 827,88	-215 405,47	-213 997,92	-221 750,00		
Netto	94 364,86	230 553,69	-288 176,92	-103 920,00		
Avskrivningsdifferens	6 476,31	6 476,31	6 476,31	6 476,00		
Räkenskapsens överskott (underskott)	100 841,17	237 030,00	-281 700,61	-97 444,00		

Protokolljusterarnas signaturer. Protokollet justerat den 09.11.2023

Ingemar Johansson

Margareta Flink

Förändringar jämfört med innevarande års budget kan noteras:

Allmän förvaltning.

- inga särskilda förändringar

Församlingsverksamhet

- en tidsbunden projektpräst anställdes för tiden 1.6.2022 – 31.12.2023 och ökade präststyrkan tillfälligt.
- verksamheten med småbarnspedagogik (S:t Mårtens daghem) avvecklades per 30.06.2023.

Begravningsväsendet

- eventuella förändringar i utbetalning av kremeringsbidrag fr.o.m. 2024.
- nuvarande entreprenör tillhandahåller inte gravgrävningstjänster efter år 2023.

Fastigheter

- fastighetsstrategiarbetet torde bli klart i slutet av år 2023 och kan då nyttjas till fullo inför budgetarbetet år 2025.
- S:t Mårtensgården är satt till försäljning
- OVK-obligatorisk ventilationskontroll utförs på Lemböte nya internatet och Servicehuset på gravgården.
- renovering och målning av fönster på S:t Görans kyrka.

Investeringar

- Orgelrenovering i S:t Görans kyrka. 65 000 euro
- Renoveringsåtgärder Bygg- och VVS, 500 000 euro
Margaretagården

Finansiering

Den kalkylerade externa resultaträkningen i ekonomichefens förslag visar ett underskott om 97 444 euro i motsats till rambudgetens underskott om 135 850 euro. Elkostnaderna har justerats ner försiktigt. Nästa år kommer fastighetsprojekten att vara färre och det mesta är löpande underhåll. Budgeten finansieras med församlingens kassareserv.

EKONOMICHEFENS FÖRSLAG:

Bifogat diskussionsförslag för Budget år 2024 och Verksamhets- och ekonomiplan för åren 2025–2026 godkänns och föreläggs kyrkofullmäktige för diskussion.

Protokolljusterarnas signaturer. Protokollet justerat den 09.11.2023

Ingemar Johansson

Margareta Flink

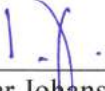
—————
BESLUT:
Enligt förslag.
—————

Kfmge 07.11.2023, § 42

BESLUT:
Kyrkofullmäktige besluter att anteckna diskussionsunderlaget till Verksamhets- och ekonomiplan för åren 2025-2026 samt Budget 2024 för kännedom.
—————

Protokolljusterarnas signaturer. Protokollet justerat den 09.11.2023

—————
Ingemar Johansson

—————
Margareta Flink

Kr 24.10.2023, § 129

§ 43 GRAVRÄTTSAVGIFTER FÖR ÅR 2024

Beredning och tilläggsuppgifter:
Ekonomichef Stina Ekman-Byskata, tel.nr: 536129

Dir. för begravningsplatsen 03.10.2023, § 6

I 3 kap. § 36 i kyrkolagen bestäms om begravningsväsendets avgifter. Församlingarna ska ta ut avgift för upplåtelse av gravplats och för tjänster som tillhandahålls i samband med gravsättningen. När avgifterna bestäms ska församlingens kostnader för tillhandahållandet av tjänsterna beaktas. På de avgifter som tas ut inom begravningsväsendet ska dessutom 6 § i begravningslagen tillämpas.

Kyrkofullmäktige beslutar om de avgifter som ska tas ut för en grav.

EKONOMICHEFENS FÖRSLAG:

Direktionen för begravningsplatsen beslutar föreslå för kyrkorådet att gravrättsavgifterna för år 2024 som presenteras under sammanträdet föreslås för kyrkofullmäktige.

Avd.6–15 Gräsområde	Hemort Mariehamn	Föregående års avgift	Övriga	Föregående års avgift
Dubbelgrav 25 år	800 €	750 €	1 200 €	1 110 €
Enkelgrav 25 år	400 €	380 €	600 €	560 €
Urngrav 25 år	100 €	85 €	150 €	120 €

Avd.1–5 Kantstensområde	Hemort Mariehamn	Föregående års avgift	Övriga	Föregående års avgift
Dubbelgrav 25 år	200 €	150 €	300 €	210 €
Enkelgrav 25 år	100 €	80 €	150 €	110 €

Protokolljusterarnas signaturer. Protokollet justerat den 09.11.2023

Ingemar Johansson

Margareta Flink

För jordning av aska i minneslunden erläggs halva urngravsavgiften.

En församling eller kyrklig samfällighet kan helt eller delvis bevilja befrielse från de avgifter som avses i 1 mom. (en församling eller kyrklig samfällighet inom evangelisk-lutherska kyrkan kan ta ut avgifter för upplåtelsen av en gravplats, tjänster i anknytning till gravsättningen och skötseln av graven) på den grund att den avlidne var frontveteran eller av något därmed jämförbart skäl. Befrielsen från avgifter kan också gälla en sådan persons make. Allt i enlighet med begravningslagen 06.06.2003/457.

Avgiften för förlängning av gravrätten (10 år) då gravrättstiden går ut men ingen ny gravsättning sker:

Oberoende av gravrättsinnehavarens hemort:

Avdelning 6-15	Avgift för förlängning 10 år	Föregående års avgift
Dubbelgrav	400 €	320 €
Enkelgrav	200 €	170 €
Urngrav	50 €	40 €
Avdelning 1-5		
Dubbelgrav	100 €	70 €
Enkelgrav	50 €	40 €

Vid förlängning av gravrätten då ny gravsättning sker, tillämpas grundavgifterna för gravrätter med hemort Mariehamn, beaktande att gravrätten förlängs till högst 25 år eller del där av från den nya gravsättningen.

Avgifterna för avdelningarna 1 till 5 – området där det enligt dispositionsplanen krävs kantstenar – har satts på en lägre nivå än det övriga området. Syftet har varit att hålla kostnaderna för dödsbona någotsånär lika stora oberoende av gravens placering, och således göra återbruk mera attraktivt.

BESLUT:
Enligt förslag.

Kr 24.10.2023, § 129

Då det har visat sig att flera gravrättsinnehavare inte fullföljt instruktioner och sett till att kantstenar lagts runt gravar på avdelningen föreslår kyrkorådet enhälligt att följande tillägg gällande avdelning 1-5 bifogas till prislistan:

Den lägre avgiften för avdelning 1-5 gäller endast om kantstenar sätts inom ett år från gravsättningen. Om kantstenar inte har lagts inom ett år har församlingen rätt att beställa och lägga kantstenar runt den aktuella graven och sedan fakturera gravrättsinnehavaren för kostnaderna av material och arbete.

BESLUT:

Kyrkorådet beslutar föreslå för kyrkofullmäktige att gravrättsavgifterna för år 2024 fastställs enligt följande:

Avd.6–15 Gräsområde	Hemort Mariehamn	Föregående års avgift	Övriga	Föregående års avgift
Dubbelgrav 25 år	800 €	750 €	1 200 €	1 110 €
Enkelgrav 25 år	400 €	380 €	600 €	560 €
Urgrav 25 år	100 €	85 €	150 €	120 €

Avd.1–5 Kantstensområde*	Hemort Mariehamn	Föregående års avgift	Övriga	Föregående års avgift
Dubbelgrav 25 år	200 €	150 €	300 €	210 €
Enkelgrav 25 år	100 €	80 €	150 €	110 €

* Den lägre avgiften för avdelning 1-5 gäller endast om kantstenar sätts inom ett år från gravsättningen. Om kantstenar inte har lagts inom ett år har församlingen rätt att beställa och lägga kantstenar runt den aktuella graven och sedan fakturera gravrättsinnehavaren för kostnaderna av material och arbete.

För jordning av aska i minneslunden erläggs halva urngravsavgiften.

En församling eller kyrklig samfällighet kan helt eller delvis bevilja befrielse från de avgifter som avses i 1 mom. (en församling eller kyrklig samfällighet inom evangelisk-lutherska kyrkan kan ta ut avgifter för upplåtelsen av en gravplats, tjänster i anknytning till gravsättningen och skötseln av graven) på den grund att den avlidne var frontveteran eller av något därmed jämförbart skäl. Befrielsen från

avgifter kan också gälla en sådan persons make. Allt i enlighet med begravningslagen 06.06.2003/457.

Avgiften för förlängning av gravrätten (10 år) då gravrättstiden går ut men ingen ny gravsättning sker:

Oberoende av gravrättsinnehavarens hemort:

Avdelning 6-15	Avgift för förlängning 10 år	Föregående års avgift
Dubbelgrav	400 €	320 €
Enkelgrav	200 €	170 €
Urngrav	50 €	40 €
Avdelning 1-5*		
Dubbelgrav	100 €	70 €
Enkelgrav	50 €	40 €

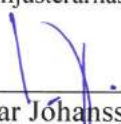
* Den lägre avgiften för avdelning 1-5 gäller endast om kantstenar sätts inom ett år från gravsättningen. Om kantstenar inte har lagts inom ett år har församlingen rätt att beställa och lägga kantstenar runt den aktuella graven och sedan fakturera gravrättsinnehavaren för kostnaderna av material och arbete.

Vid förlängning av gravrätten då ny gravsättning sker, tillämpas grundavgifterna för gravrätter med hemort Mariehamn, beaktande att gravrätten förlängs till högst 25 år eller del där av från den nya gravsättningen.

Avgifterna för avdelningarna 1 till 5 – området där det enligt dispositionsplanen krävs kantstenar – har satts på en lägre nivå än det övriga området. Syftet har varit att hålla kostnaderna för dödsbona någotsånär lika stora oberoende av gravens placering, och således göra återbruk mera attraktivt.

Den lägre avgiften för avdelning 1-5 gäller endast om kantstenar sätts inom ett år från gravsättningen. Om kantstenar inte har lagts inom ett år har församlingen rätt att beställa och lägga kantstenar runt den aktuella graven och sedan fakturera gravrättsinnehavaren för kostnaderna av material och arbete.

Protokolljusterarnas signaturer. Protokollet justerat den 09.11.2023

Ingemar Johansson

Margareta Flink

Kfmge 07.11.2023, § 43

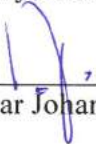
BESLUT:

Enligt förslag.

Protokolljusterarnas signaturer. Protokollet justerat den 09.11.2023

Ingemar Johansson

Margareta Flink

Kr 24.10.2023, § 134

§ 44   **INTONATION AV ORGEL S:T GÖRANS KYRKA**

Beredning och tilläggsuppgifter:
Kyrkoherde Mari Puska, tel.nr: 536100

Kr 20.06.2023, § 85

Vi har två avtal från 2020 (Bengt och Judit) där det ena offererar för koppelreivering och det andra för intonationsjustering, rengöring av pipverket samt röststämornas rengöring. Allt är nu åtgärdat förutom intonationen. Det budgeterades inte för en intonation under 2023 eftersom vi in i det sista trodde att det skulle åtgärdas före utgången av år 2022.

Den 16.6.2023 ordnades ett möte mellan Grönlunds Orgelbyggeri, som representerades av Catarina Grönlund, och Mariehamns församling, som representerades av kyrkoherden, Guy Karlsson och Anders Laine. Avtalet och tidtabellen diskuterades och Grönlund förklarade arbetets innehåll och tidsramen och att det inte har ändrat sedan avtalet gjordes. Båda parterna var nöjda med avtalet och planen på att intonationen kommer att genomföras vecka 36.

KYRKOHERDENS FÖRSLAG:

Kyrkorådet beslutar att ett tilläggsanslag ges på 155 000 sek exkl. moms för intonation av orgeln i S:t Görans kyrkan. Kostnadsstället är 1012200000 musik.

BESLUT:

Enligt förslag.

Kr 24.10.2023, § 134

Intonationen av orgeln i S:t Görans kyrka har kommit framåt, och 8 av orgelns 37 stämmor är nu intonerade. Intonatörerna räknar med att det behövs ytterligare två besök för att åtgärda hela orgeln.

Orgeln i S:t Görans kyrka är byggd år 1969. Sedan dess har en större reivering/utbyggnad skett år 1982. Varje orgel är ett unikt och levande instrument

---

Protokolljusterarnas signaturer. Protokollet justerat den 09.11.2023

Ingemar Johansson

Margareta Flink

som behöver skötas om både årligen (mindre justeringar och underhåll) och med flera tiotals års mellanrum (större arbeten). Orgeln har nu genomgått en större renovering och behöver ännu intoneras så att orgeln och kyrkorummets akustik ger den vackraste klangen.

S:t Görans kyrka är församlingens huvudkyrka och dess orgel är församlingens huvudorgel. Det är viktigt att slutföra det påbörjade arbetet med intonationen för att försäkra en välfungerande orgel i årtionden framåt.

Att intonera en orgel är ett hantverk som få behärskar och därför är det svårt att få tag på kunniga intonatörer. Både kantorena och kyrkoherden har varit mycket nöjda med arbetet som Francois Uys och Frederic Brethes har gjort och skulle gärna se att de får slutföra arbetet under nästa år. För att de ska kunna reservera tid för det i deras redan rätt så fyllda kalendrar är det önskvärd att kyrkofullmäktige skulle redan i sitt följande sammanträde besluta om att det i nästa års budget reserveras medel för slutförandet av intonationen.

KYRKOHERDENS FÖRSLAG:

Kyrkorådet föreslår för kyrkofullmäktige att det i nästa års (2024) budget reserveras medel för slutförandet av intonation av orgeln i S:t Görans kyrka. Kostnaden räknas uppgå till 52 000€ samt 2200€ för omarbetningen av basunens munstycken (moms tillkommer).

BESLUT:

Enligt förslag.

exp. musikledaren, ekonomichefen, Grönlunds orgelbyggeri

Kfmge 07.11.2023, § 44

BESLUT:

Enligt förslag.

Protokolljusterarnas signaturer. Protokollet justerat den 09.11.2023

Ingemar Johansson

Margareta Flink

---

§ 45   **ÄRENDEN FÖR KÄNNEDOM**

- Kyrkoherden meddelar kandidatuppställning till kyrkomötet och stiftsfullmäktige.
- Nästa kyrkofullmäktige hålls 5 december.
- Församlingen har beviljats miljödiplom för fjärde gången.

Kfmge 07.11.2023, § 45

BESLUT:

Kyrkofullmäktige antecknar sig ärendena för kännedom.

§ 46   **BESVÄRSANVISNING**

Besvärсанvisning meddelas.

§ 47   **SAMMANTRÄDET AVSLUTAS**

Ordförande avslutar mötet kl. 21.09

Olof Widén

Kyrkofullmäktiges ordförande

BESVÄRSANVISNING

Mariehamns församling

Kyrkofullmäktige

Sammanträdesdatum: 07.11.2023. Paragrafnummer som gäller meddelande av besvärshanvisning i protokollet: § 38, § 39, § 40, § 41, § 43 och § 44

1 FÖRBUD MOT ATT SÖKA ÄNDRING

Förbud mot att söka ändring vid beredning och verkställighet

Över följande beslut är det enligt 12 kap. 4 § i kyrkolagen (652/2023) inte möjligt att anföra kyrkobesvär och enligt 2 kap. 6 § 2 mom. i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019) inte är möjligt att anföra förvaltningsbesvär, eftersom besluten endast gäller beredning eller verkställighet. Enligt 146 § 2 mom. 1 punkten i lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016, upphandlingslagen) får besvär enligt upphandlingslagen inte anföras över ett beslut eller något annat avgörande som enbart gäller beredning av upphandlingsförfarandet.

Paragrafer i protokollet: § 35, § 36, § 37, § 42, § 45, § 46 och § 47

Särskilda bestämmelser om förbud mot att söka ändring

1. Enligt 2 kap. 6 § 2 mom. i lagen om rättegång i förvaltningsärenden får ändring inte sökas genom besvär i en förvaltningsintern order om att utföra ett uppdrag eller vidta någon annan åtgärd.
2. Med stöd av 12 kap. 8 § 2 mom. i kyrkolagen får ändring inte sökas genom begäran om omprövning eller kyrkobesvär i ett upphandlingsbeslut, om ärendet hör till marknadsdomstolens behörighet. Ärendet hör till marknadsdomstolens behörighet om upphandlingens värde överstiger det tröskelvärdet som anges i 25 § i upphandlingslagen. De nationella tröskelvärdena exklusive mervärdesskatt är

- 60 000 euro (varor, tjänster och projekttävlingar);
- 150 000 euro (byggentreprenader),
- 400 000 euro (de social- och hälsovårdstjänster som avses i 1–4 punkten i bilaga E till upphandlingslagen)
- 300 000 euro (andra särskilda tjänsteupphandlingar som avses i 5–15 punkten i bilaga E till upphandlingslagen) och
- 500 000 euro (koncessioner).

3. Enligt annan lagstiftning får ändring i besluten inte sökas genom besvär.

Paragrafer i protokollet och grunderna för besvärsförbudet:

2 UPPHANDLINGSRÄTTELSE

En part som är missnöjd med den upphandlande enhetens beslut eller ett annat avgörande i upphandlingsförfarandet kan framställa en skriftlig upphandlingsrättelse till den upphandlande enheten (132–135 § i upphandlingslagen). Upphandlingsrättelsen ska sändas till den upphandlande enheten.

Upphandlande enhet:

Besöksadress:

Postadress:

E-post:

Yrkande på upphandlingsrättelse ska framställas **inom 14 dagar** efter det att parten har fått del av den upphandlande enhetens beslut eller annat avgörande i upphandlingsförfarandet. Delgivningen anses ha skett den sjunde dagen efter att brevet postades, om det inte visas att den har skett senare. Vid elektronisk delgivning anses parten ha fått del av beslutet den dag det elektroniska meddelandet står till mottagarens förfogande i dennes mottagarapparat på ett sådant sätt att meddelandet kan hanteras. Dagen då meddelandet skickades anses vara en sådan tidpunkt, om det inte ges en tillförlitlig redogörelse om att datakommunikationsförbindelserna inte har fungerat eller om en motsvarande omständighet, som har lett till att meddelandet har nått mottagaren vid en senare tidpunkt.

Upphandlingsrättelsen ska vara framme senast den sista dagen för yrkande av rättelse inom kansliets öppettid. Om den sista dagen för tiden för yrkande på rättelse är senast den sista dagen är en helgdag, självständighetsdagen, första maj, jul- eller midsommarafton eller en helgfri lördag, kan rättelseyrkan eller besvär inlämnas ännu närmast påföljande vardag. Upphandlingsrättelsen kan på eget ansvar skickas per post, genom bud eller elektroniskt.

Upphandlingsrättelsens innehåll

Av upphandlingsrättelsen ska framgå:

- namnet på den som yrkar på rättelse och den kontaktinformation som behövs för behandlingen av ärendet
- vilket beslut upphandlingsrättelsen gäller
- hurdan rättelse som yrkas
- på vilka grunder rättelse yrkas.

Till upphandlingsrättelsen ska fogas de dokument som åberopas, om inte den upphandlande enheten redan har dessa till sitt förfogande.

3 BESVÄRSANVISNING

Besvärsmyndighet och besvärstid

a) Kyrko- och förvaltningsbesvär

Följande beslut kan överklagas genom skriftliga besvär.

Besvärsmyndighet och kontaktinformation:

Ålands förvaltningsdomstol

Besöksadress: Torggatan 16 A

Postadress: PB 31 22101 Mariehamn

E-post: aland.fd@om.fi

Besvär kan även lämnas in via förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst på adressen

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Kyrkobesvär, paragrafer i protokollet:

§ 38, § 39, § 40, § 41, § 43 och § 44

Förvaltningsbesvär, paragrafer i protokollet:

Besvärstiden är **30 dagar** från delfåendet av beslutet.

Beräkning av tiden för sökande av ändring

Besvärstid och tid för rättelseyrkande räknas från dagen för delfåendet, denna dag undantaget. Om inte något annat visas anses en part ha fått del av beslutet sju dagar efter att brevet postades, vid den tidpunkt mottagningsbeviset visar eller vid den tid som antecknats på ett separat intyg över delfående. Vid elektronisk delgivning anses parten ha fått del av beslutet den tredje dagen efter att meddelandet skickades, om inte något annat visas. En församlingsmedlem anses ha fått del av ett beslut den sjunde dagen efter det att protokollet offentliggjordes i det allmänna datanätet. Om den sista dagen för sökande av ändring är en helgdag, självständighetsdagen, första maj, jul- eller midsommarafton eller en helgfri lördag, kan rättelseyrkan eller besvär inlämnas ännu närmast påföljande vardag.

b) Besvär hos marknadsdomstolen

Besvär ska lämnas in skriftligen **inom 14 dagar** från det att anbudssökanden eller anbudsgivaren i fråga delgetts upphandlingsbeslutet jämte besvärсанvisning.

Om den upphandlande enheten efter upphandlingsbeslutet har ingått ett upphandlings- eller koncessionsavtal med stöd av 130 § 1 eller 3 punkten i upphandlingslagen utan att iaktta väntetiden, ska besvär anföras inom 30 dagar från det att anbudsgivaren har delgetts beslutet jämte besvärсанvisning.

Besvär hos marknadsdomstolen ska anföras senast inom sex månader från det att upphandlingsbeslutet fattats i det fall att anbudssökanden eller anbudsgivaren har delgetts upphandlingsbeslutet jämte besvärсанvisning och beslutet eller besvärсанvisningen har varit väsentligen bristfälliga.

En anbudssökande eller anbudsgivare anses ha fått del av ett beslut den sjunde dagen efter det att brevet sändes, om det inte visas att delgivningen skett senare. Vid elektronisk delgivning anses parten ha fått del av beslutet den dag det elektroniska meddelandet står till mottagarens förfogande i dennes mottagarapparat på ett sådant sätt att meddelandet kan hanteras. Dagen då meddelandet skickades anses vara en sådan tidpunkt, om det inte ges en tillförlitlig redogörelse om att datakommunikationsförbindelserna inte har fungerat eller om en motsvarande omständighet, som har lett till att meddelandet har nått mottagaren vid en senare tidpunkt.

Den som söker ändring i ett upphandlingsärende ska dessutom skriftligt underrätta den upphandlande enheten om att ärendet förs till marknadsdomstolen. Den upphandlande enheten ska underrättas på den adress enheten uppgett senast när besvären om upphandlingen lämnas till marknadsdomstolen. Den upphandlande enhetens kontaktinformation anges ovan vid informationen om upphandlingsrättelse.

En upphandlande enhets beslut eller annat avgörande i upphandlingsförfarandet som påverkar den anbudssökandes eller anbudsgivarens ställning kan enligt upphandlingslagen överklagas genom besvär hos marknadsdomstolen. Besvär hos marknadsdomstolen kan inte anföras över ett sådant beslut eller annat avgörande av den upphandlande enheten som gäller 1) enbart beredning av ett upphandlingsförfarande, 2) att upphandlingskontraktet inte delas upp i olika delar med stöd av 75 § i upphandlingslagen eller 3) att som grund för valet av det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet i enlighet med 93 § i upphandlingslagen används enbart lägsta pris eller kostnader. Ärendet kan föras till marknadsdomstolen om upphandlingens värde överstiger det tröskelvärde som anges i 25 § i upphandlingslagen.

Marknadsdomstolens kontaktinformation

Besvären ska tillställas marknadsdomstolen på adressen:

Postadress: **Banbyggargvägen 5, 00520 HELSINGFORS**

Besöksadress: **Banbyggargvägen 5, 00520 Helsingfors 5**

telefonväxel 029 56 43300

Fax: 029 56 43314

E-postadress: markkinaoikeus@oikeus.fi

Besvär kan även lämnas in via förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst på adressen

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

4 BESVÄRENS INNEHÅLL OCH BILAGOR SAMT INLÄMNANDE AV BESVÄR OCH RÄTTEGÅNGSAVGIFT

Besvärens innehåll

I besvären ska följande anges:

- ändringssökandens namn och kontaktinformation
- postadress och eventuell annan adress till vilken rättegångshandlingarna kan sändas
- e-postadress, om besvärsmyndighetens beslut kan delges elektroniskt
- det beslut i vilket ändring söks
- till vilka delar ändring söks i beslutet och vilka ändringar som yrkas
- grunderna för yrkandena
- vad besvärsrätten grundar sig på om det överklagade beslutet inte avser ändringssökanden själv.

Om talan förs av ändringssökandens lagliga företrädare eller ombud, ska också dennes kontaktuppgifter uppges. Ändring av kontaktuppgifterna ska utan dröjsmål anmälas till besvärsmyndigheten medan besvären är anhängiga.

Bilagor till besvären

Till besvären ska fogas:

- det överklagade beslutet jämte besvärсанvisning
- utredning om när ändringssökanden har fått del av beslutet eller annan utredning om när besvärstiden börjar
- handlingar som åberopas till stöd för yrkandet, om inte dessa redan tidigare har lämnats till myndigheten.

Ombud ska bifoga fullmakt. Om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat, behöver fullmakt dock inte uppvisas i de situationer som avses i 32 § i lagen om rättegång i förvaltningsärenden.

Inlämnande av besvär

Besvärshandlingarna ska inom besvärstiden lämnas in till den besvärsmyndighet som anges i beslutet. Besvärshandlingarna kan på eget ansvar sändas per post, genom bud eller elektroniskt. Handlingarna ska postas i så god tid att de hinner fram innan pastorsexpeditionen stänger den sista dagen av besvärstiden. Om den sista dagen för anhängiggörande är en helgdag, självständighetsdagen, första maj, jul- eller midsommarafton eller en helgfri lördag, kan begäran om omprövning eller handlingarna inlämnas till marknadsdomstolen ännu närmast påföljande vardag. Ett elektroniskt meddelande anses ha kommit in till en myndighet när det finns tillgängligt för myndigheten i en mottagaranordning eller ett datasystem på ett sådant sätt att meddelandet kan behandlas.

Rättegångsavgift

Enligt 2 § i [lagen om domstolsavgifter](#) (1455/2015) tas en rättegångsavgift ut av den som anför besvär, om inte något annat följer av lagens 4, 5, 7, 8 eller 9 §. Enligt 1 § i justitieministeriets förordning om justering av avgifter enligt 2 § i lagen om domstolsavgifter (1122/2021) är rättegångsavgiften i förvaltningsdomstolen 270 euro och i marknadsdomstolen 2 120 euro. Behandlingsavgiften vid marknadsdomstolen är emellertid 4 240 euro om värdet av upphandlingen är minst 1 miljoner euro och 6 350 euro om värdet av upphandlingen är minst 10 miljoner euro. Aktuell information om rättegångsavgifterna finns här: [Avgifter - Tuomioistuinlaitos \(oikeus.fi\)](#).

En detaljerad besvärсанvisning bifogas protokollsutdraget.